

POLITICA COMUNĂ ÎN DOMENIUL PESCUITULUI: ORIGINI ȘI EVOLUȚIE

O politică comună în domeniul pescuitului (PCP) a fost formulată prima dată în Tratatul de la Roma. Inițial, această politică era legată de politica agricolă comună, însă de-a lungul timpului a devenit din ce în ce mai independentă. De la revizuirea sa din 2002, politica comună în domeniul pescuitului are drept obiectiv principal să asigure exploatarea sustenabilă a resurselor piscicole și să garanteze venituri și locuri de muncă stabile pentru pescari. Tratatul de la Lisabona a introdus o serie de modificări ale politicii în domeniul pescuitului. În 2013, Consiliul și Parlamentul au ajuns la un acord privind o nouă PCP, vizând sustenabilitatea ecologică, economică și socială, pe termen lung, a activităților de pescuit și de acvacultură.

TEMEI JURIDIC

Articolele 38-43 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

TFUE prevede o serie de inovații referitoare la implicarea Parlamentului în elaborarea legislației privind PCP. Cea mai importantă modificare este reprezentată de faptul că legislația necesară pentru urmărirea obiectivelor PCP este acum adoptată prin procedura legislativă ordinară (anterior cunoscută sub denumirea de procedura de codecizie), Parlamentul devenind astfel colegiutor. Cu toate acestea, legislația respectivă poate fi adoptată de către Consiliu numai pe baza unei propuneri din partea Comisiei.

În ceea ce privește ratificarea acordurilor internaționale privind pescuitul, Tratatul de la Lisabona prevede că acordurile respective sunt ratificate de către Consiliu după ce au fost aprobate de către Parlamentul European.

OBIECTIVE

Pescuitul reprezintă o proprietate naturală, regenerabilă, mobilă și comună, care face parte din patrimoniul nostru comun. Pescuitul este reglementat printr-o politică comună, cu norme comune adoptate la nivelul UE și aplicate în toate statele membre. Obiectivele inițiale al PCP erau conservarea stocurilor halieutice, protejarea mediului marin, garantarea viabilității economice a flotelor europene și furnizarea de alimente de calitate pentru consumatori. Reforma din 2002 a adăugat la aceste obiective utilizarea sustenabilă a resurselor acvatice vii, într-o manieră echilibrată și din punctul de vedere al mediului și din punct de vedere economic și social. De asemenea, reforma a

specificat că sustenabilitatea trebuie să se bazeze pe avize științifice solide și pe principiul precauției.

REALIZĂRI

A. Context

Inițial, politica comună în domeniul pescuitului a constituit o parte integrantă a politicii agricole comune, însă treptat și-a creat o identitate separată pe măsură ce Comunitatea a evoluat, începând cu anul 1970, prin crearea de zone economice exclusive (ZEE) de către statele membre și prin aderarea unor noi state membre cu flote de pescuit substanțiale. Aceste evoluții au însemnat că Comunitatea a trebuit să abordeze probleme specifice legate de pescuit, cum ar fi accesul la resursele comune, conservarea stocurilor, măsurile structurale pentru flotele de pescuit și relațiile internaționale în domeniul pescuitului.

1. Începuturile

De-abia în 1970, Consiliul a adoptat legislația necesară stabilirii unei organizări comune a piețelor pentru produsele pescărești și a fixat o politică structurală comunitară în domeniul pescuitului.

2. Evoluția timpurie

Domeniul pescuitului a jucat un rol semnificativ în negocierile care au condus la aderarea Regatului Unit, Irlandei și Danemarcei la CEE în 1972. Acest lucru a determinat o deviere de la principiul fundamental al libertății accesului. Drepturile naționale privind pescuitul costier exclusiv în apele teritoriale, definite ca fiind în limita a 12 mile marine de la coastă, au fost extinse să includă zone economice exclusive care au până la 200 de mile marine de la coastă. Statele membre au fost de acord să lase gestionarea resurselor lor halieutice pe seama Comunității Europene.

3. Regulamentele și reformele PCP

a. Regulamentul din 1983

În 1983, după mai mulți ani de negocieri, Consiliul a adoptat Regulamentul (CEE) nr. 170/83 de stabilire a noii generații de PCP, care a confirmat angajamentul privind zonele economice exclusive (ZEE), formulând conceptul de stabilitate relativă și elaborând o serie de măsuri conservatoare privind gestionarea, bazate pe capturile totale admisibile (TAC-uri) și pe cote. După 1983, PCP a trebuit să se adapteze la retragerea Groenlandei din Comunitate, în 1985, la aderarea Spaniei și Portugaliei, în 1986, și la reunificarea Germaniei, în 1990. Aceste trei evenimente au avut un impact considerabil asupra dimensiunii și structurii flotei comunitare și asupra potențialului său de capturi.

b. Regulamentul din 1992

În 1992, Regulamentul (CEE) nr. 3760/92, care cuprindea dispoziții ce reglementau politica în domeniul pescuitului până în 2002, s-a străduit să remedieze dezechilibrul profund dintre capacitatea flotei de pescuit și potențialul de capturi. Soluția găsită a constat în reducerea flotei comunitare și diminuarea impactului social prin intermediul unor măsuri structurale. Regulamentul a introdus conceptul de „efort de pescuit”, în

scopul de a restaura și menține echilibrul dintre resursele disponibile și activitățile de pescuit. Regulamentul prevedea accesul la resurse printr-un sistem eficient de acordare de licențe de pescuit.

c. Reforma din 2002

Măsurile introduse în Regulamentul (CEE) nr. 3760/92 nu au fost suficient de eficace pentru a pune capăt pescuitului excesiv, iar epuizarea a numeroase stocuri de pește a continuat într-un ritm chiar mai alert. Situația critică a dus la o reformă care a constat în trei regulamente adoptate de Consiliu în decembrie 2002, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2003:

- Regulamentul-cadru (CE) nr. 2371/2002 privind conservarea și exploatarea durabilă a resurselor piscicole [de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 3760/92 și (CEE) nr. 101/76];
- Regulamentul (CE) nr. 2369/2002 de stabilire a normelor detaliate și a acordurilor privind asistența comunitară structurală în sectorul pescuitului [de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2792/1999];
- Regulamentul (CE) nr. 2370/2002 de stabilire a măsurilor comunitare de urgență pentru dezmembrarea vaselor de pescuit.

Obiectivul principal al reformei din 2002 a fost asigurarea unui viitor durabil al sectorului pescuitului prin garantarea de venituri și de locuri de muncă stabile pentru pescari și aprovizionarea consumatorilor, menținând, în același timp, echilibrul fragil al ecosistemelor marine. Aceasta a introdus o abordare pe termen lung a gestionării pescuitului, inclusiv pregătirea de măsuri de urgență, implicând planuri multianuale de recuperare a stocurilor aflate în afara limitelor biologice sigure, precum și planuri multianuale de gestionare pentru alte stocuri.

Pentru a asigura o monitorizare mai eficace, mai transparentă și mai echitabilă, a fost înființată Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (EFCA) cu sediul în Vigo (Spania).

Reforma din 2002 a oferit pescarilor un rol mai important în Deciziile care îi afectau, prin înființarea consiliilor consultative regionale (CCR) alcătuite din pescari, experți științifici, reprezentanți ai altor sectoare legate de sectorul pescuitului și acvaculturii, autorități regionale și naționale, grupuri de protejare a mediului și consumatori.

REFORMA PCP DIN 2013

Reforma din 2002 nu s-a ridicat la nivelul așteptărilor pe termen scurt, întrucât deteriorarea anumitor stocuri a continuat să crească. În același timp, a scos în evidență unele probleme care nu au fost observate până atunci, precum problema capturilor aruncate înapoi în mare.

În 2009, Comisia a lansat o consultare publică privind reforma PCP cu scopul de a integra noile principii care ar trebui să guverneze activitățile de pescuit ale UE în secolul XXI. După o lungă dezbateră în Consiliu și, pentru prima dată, în Parlament, s-a ajuns la un acord la 1 mai 2013 privind un nou regim în domeniul pescuitului bazat pe trei piloni principali:

- noua PCP [Regulamentul (UE) nr. 1380/2013];
- organizarea comună a piețelor în sectorul produselor obținute din pescuit și din acvacultură [Regulamentul (UE) nr. 1379/2013];
- noul Fond european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) [Regulamentul (UE) nr. 508/2014].

Noua PCP este concepută să asigure că activitățile sectoarelor pescuitului și acvaculturii sunt sustenabile din punctul de vedere al mediului pe termen lung și sunt gestionate astfel încât să fie coerente cu obiectivele de a obține beneficii economice, sociale și de ocupare a forței de muncă. Cele mai importante puncte sunt:

- gestionarea multianuală bazată pe ecosisteme pentru a consolida rolul acordat în reforma precedentă planurilor multianuale, dar și pentru a adopta o abordare mai orientată către ecosisteme, cu planuri pentru mai multe specii și de pescuit, în cadrul regional bazat pe zone geografice europene;
- producția maximă durabilă (MSY): având în vedere angajamentele internaționale, precum cele asumate în cadrul Summitului de la Johannesburg din 2002 privind dezvoltarea durabilă, noua PCP stabilește MSY ca obiectiv principal pentru toate activitățile de pescuit. În cazul în care este posibil, până în 2015 și, cel mai târziu, până în 2020, mortalitatea prin pescuit va fi stabilită la FMSY (nivelul capturilor pentru un anumit stoc care generează MSY);
- interzicerea aruncării capturilor înapoi în mare: noua reformă va pune capăt uneia dintre cele mai inacceptabile practici comune în cadrul activităților de pescuit ale UE. Aruncarea înapoi în mare a capturilor din specii reglementate trebuie eliminată treptat și, în plus, trebuie introduse măsuri de însoțire pentru punerea în aplicare a interdicției. Până în 2019, toate activitățile de pescuit ale UE vor pune în aplicare noua politică privind aruncarea în mare a capturilor;
- în ceea ce privește capacitatea flotei, noua PCP prevede obligația statelor membre de a-și ajusta capacitățile de pescuit prin intermediul planurilor naționale astfel încât să fie în echilibru cu posibilitățile lor de pescuit. Pescuitul la scară mică va juca un rol special în noua PCP. Zona de excludere de 12 mii marine pentru flotele tradiționale trebuie extinsă până în 2022;
- normele care guvernează activitățile flotelor de pescuit ale UE din apele internaționale și ale unor țări terțe trebuie să fie stabilite în contextul relațiilor externe ale UE, asigurându-se că sunt în concordanță cu principiile politicii UE. Reglementările privind pescuitul în astfel de ape sunt legate de acorduri de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil și de participarea UE în cadrul organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului (ORGP);
- acvacultura sustenabilă, creșterea producțiilor pentru a aproviziona piața de pește a UE și stimularea creșterii economice din zonele de coastă și din zonele rurale, prin intermediul planurilor naționale;
- noile obligații care le impun statelor membre să consolideze rolul științei prin intensificarea colectării de date și prin partajarea de informații privind stocurile, flotele și impactul activităților de pescuit;

- guvernanță descentralizată, prin aducerea procedurii decizionale mai aproape de mediul de pescuit: legiuitorii UE definesc cadrul general, în timp ce statele membre elaborează măsurile de punere în aplicare și cooperează între ele la nivel regional;
- ansamblul de măsuri tehnice existente cuprinse în Regulamentul (CE) nr. 850/98 al Consiliului constituie un sistem complex și eterogen de dispoziții care sunt în curs de a fi revizuite pentru a stabili în noua PCP un nou ansamblu de măsuri tehnice.

Organizarea comună a piețelor de produse obținute din pescuit și din acvacultură face parte din pachetul de reformă.

Noul Fond european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) va servi ca un instrument financiar care va contribui la punerea în aplicare a PCP și a organizării comune a pieței produselor obținute din pescuit și acvacultură.

ROLUL PARLAMENTULUI EUROPEAN

A. Competență

- Legislația privind pescuitul: Tratatul de la Lisabona prevede procedura de codecizie (procedura legislativă ordinară);
- aderarea UE la convenții internaționale în domeniul pescuitului și încheierea de acorduri cu țări terțe (codecizie cu Consiliul).

B. Rol

Tratatul de la Lisabona conferă Parlamentului European competențe legislative mai extinse, permițându-i să contribuie la formularea politicii comune în domeniul pescuitului și să supravegheze normele care guvernează activitățile sectorului pescuitului și acvaculturii din UE.

Parlamentul a adoptat o serie de rezoluții legate de necesitatea de a reforma PCP, și anume:

- Rezoluția din 12 aprilie 2016 referitoare la inovarea și diversificarea pescuitului costier artizanal în regiunile dependente de pescuit^[1]. În aceasta recomandă Comisiei să acorde maximă importanță relevanței socio-economice a pescuitului costier artizanal și pescuitului la scară mică în UE.
- Rezoluția din 27 aprilie 2017 referitoare la gestionarea flotelor de pescuit în regiunile ultraperiferice^[2]: textul conține dispoziții privind specificitățile și condițiile geografice ale regiunilor ultraperiferice (RUP) și pentru o mai bună exploatare a posibilităților prevăzute la articolul 349 din tratat și în PCP în ceea ce privește reglementările, fondurile și programele, cu scopul de a răspunde dificultăților specifice cu care se confruntă RUP.
- Rezoluția din 4 iulie 2017 referitoare la rolul turismului legat de pescuit în diversificarea activităților de pescuit^[3]: textul reflectă obiectivul 4 din Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2020, scopul fiind de a crește sustenabilitatea

[1]JO C 58, 15.2.2018, p. 82.

[2]JO C 298, 23.8.2018, p. 92.

[3]JO C 334, 19.9.2018, p. 20.

pesceitului și de a asigura mări mai sănătoase, promovând implicarea sectorului în activități alternative, cum ar fi ecoturismul.

- Rezoluția din 24 octombrie 2017 intitulată „Politica comună în domeniul pescuitului: punerea în aplicare a obligației de debarcare”^[4]. Această rezoluție este legată de propunerea de regulament a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1380/2013: Parlamentul solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care își înlocuiește, își modifică în mod substanțial sau intenționează să-și modifice în mod substanțial propunerea.
- Rezoluția din 12 iunie 2018 referitoare la situația pescuitului recreativ în Uniunea Europeană^[5]: textul subliniază necesitatea de a asigura faptul că datele necesare privind pescuitul recreativ sunt colectate regulat și subliniază necesitatea imperioasă și crucială de a partaja aceste date.

Carmen-Paz Marti
05/2019

---

[4]JO C 346, 27.9.2018, p. 363.

[5]Texte adoptate, [P8_TA\(2018\)0243](#).

